

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

UPM noudattaa 1.10.2010 voimaan tullutta Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (2010). Hallinnointikoodi on julkisesti saatavana Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n internetsivuilla www.cgfinland.fi. UPM noudattaa kaikkia koodin suosituksia.

Selvitys on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti. UPM esittää selvityksen erillisenä raporttina, joka on nähtävillä yhtiön internetsivuilla www.upm.fi. Hallituksen toimintakertomus esitetään vuosikertomuksen 2010 sivulla 84.

Hallituksen kokoonpano ja toiminta

Hallitus muodostuu vähintään viidestä ja enintään 12:sta yhtiökokouksen valitsemasta jäsenestä. Yhtiökokouksessa 22.3.2010 hallitukseen valittiin seuraavat yhdeksän jäsentä:

Björn Wahlroos, puheenjohtaja, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, syntynyt 1952, kauppatiet. tri, Sampo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja.

Berndt Brunow, varapuheenjohtaja, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, syntynyt 1950, dipl.ekon., Oy Karl Fazer Ab:n hallituksen puheenjohtaja.

Matti Alahuhta, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, syntynyt 1952, tekn. tri, KONE Oyj:n pääjohtaja.

Karl Grotenfelt, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, syntynyt 1944, OTK, varatuomari, Famigro Oy:n hallituksen puheenjohtaja.

Wendy E. Lane, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, syntynyt 1951, MBA (Harvard Graduate School of Business Administration), amerikkalaisen sijoitusyhtiön Lane Holdings, Inc:n hallituksen puheenjohtaja.

Jussi Pesonen, ei-riippumaton yhtiöstä, syntynyt 1960, dipl.ins., UPM-Kymmene Oyj:n toimitusjohtaja.

Ursula Ranin, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, syntynyt 1953, varatuomari, dipl.ekon., Finnair Oyj:n hallituksen jäsen.

Veli-Matti Reinikkala, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, syntynyt 1957, eMBA, ABB:n Prosessiautomaatioryhmän johtaja

Robert J. Routs, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, syntynyt 1946, tekn. tri, Aegon N.V:n hallintoneuvoston puheenjohtaja.

Hallituksella oli vuoden 2010 aikana 10 kokousta. Jäsenet osallistuivat kokouksiin keskimäärin 99-prosenttisesti.

Työjärjestyksensä mukaan hallitus käsittelee kaikkia Suomen lain-säädännön nojalla sen toimivaltaan kuuluvia asioita. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiön hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Tämän lisäksi hallituksen vastuulla on muun muassa

- päättää strategisesta suunnasta ja arvioida sitä
- hyväksyä liiketoiminta- ja strategiset suunnitelmat ja arvioida niiden toimeenpanoa
- arvioida ja hyväksyä taloudelliset tavoitteet ja merkittävät yritys-suunnitelmat
- asettaa enimmäisrajat pääomamenoille, investoinneille, divestoinneille ja taloudellisille sitoumuksille
- valvoa yhtiön strategisten ja toiminnallisten riskien hallintaa sekä sisäistä valvontaa
- nimittää toimitusjohtaja sekä konsernin johtoryhmän ja johtajiston jäsenet sekä määrittää osinkopolitiikka ja tehdä yhtiökokoukselle ehdotus maksettavasta osingosta.

Hallituksen valiokuntien kokoonpano ja toiminta

Hallitus on asettanut keskuudestaan tarkastusvaliokunnan, henkilöstövaliokunnan sekä nimitys- ja hallinnointivaliokunnan.

Tarkastusvaliokunta

Vuonna 2010 tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimi Karl Grotenfelt ja jäsenenä Wendy E. Lane ja Veli-Matti Reinikkala.

Hallitus on määritellyt tarkastusvaliokunnan tehtävät Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 27 mukaisesti.

Tarkastusvaliokunnalla oli vuoden 2010 aikana neljä kokousta. Jäsenet osallistuivat kaikkiin valiokunnan kokouksiin.

Tarkastusvaliokunnan työjärjestyksen mukaan valiokunnan jäsenillä on oltava riittävä laskentatoimen ja taloudellisen raportoinnin asiantuntemus, joka voi perustua koulutukseen tai kokemukseen kyseisistä toiminnoista tai niiden valvonnasta.

Työjärjestyksen mukaisesti tarkastusvaliokunnan tärkeimpiin tehtäviin kuuluu valvoa taloudellisia raportointiprosesseja ja tilintarkastusta sekä avustaa hallitusta taloudelliseen raportointiin, sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvien asioiden valvonnassa.

Tarkastusvaliokunnan muihin tehtäviin kuuluvat

- sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestelmien tehokkuuden valvonta
- tilintarkastajan pätevyyden ja riippumattomuuden arviointi
- tilintarkastajan valintaa koskevan ehdotuksen valmistelu ja
- sisäisen tarkastustoiminnan arviointi.

Henkilöstövaliokunta

Vuonna 2010 henkilöstövaliokunnan puheenjohtajana toimi Berndt Brunow sekä jäseninä Ursula Ranin ja Robert J. Routs.

Henkilöstövaliokunnalla oli vuoden 2010 aikana seitsemän kokousta. Jäsenet osallistuivat kaikkiin valiokunnan kokouksiin.

Työjärjestyksen mukaan henkilöstövaliokunnan tärkeimpiä tehtäviä ovat hallituksen avustaminen toimitusjohtajan ja toimitusjohtajalle raportoivien työntekijöiden nimittämisessä, arvioinnissa ja palkitsemisessa sekä yhtiön henkilöstöasioihin liittyvien menettelytapojen, palkitsemissuunnitelmien ja -ohjelmien valvonta ja ylimmän johdon seuraajasuunnittelun arviointi.

Nimitys- ja hallinnointivaliokunta

Vuonna 2010 nimitys- ja hallinnointivaliokunnan puheenjohtajana toimi Björn Wahlroos ja jäseninä Matti Alahuhta ja Karl Grotenfelt.

Nimitys- ja hallinnointivaliokunnalla oli vuoden 2010 aikana kolme kokousta. Jäsenet osallistuivat kaikkiin valiokunnan kokouksiin.

Työjärjestyksen mukaan nimitys- ja hallinnointivaliokunnan tärkeimmät tehtävät ovat hallituksen jäsenvalintoja sekä palkkoja ja palkkioita koskevien ehdotusten valmistelu yhtiökokousta varten, yhtiön hallinnointiperiaatteiden kehittäminen ja suositteleminen hallitukselle sekä yhtiön hallinnoinnin kokonaisuuden arviointi.

Toimitusjohtaja

Jussi Pesonen

Toimitusjohtaja

S. 1960

Dipl. ins.

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön operatiivisesta hallinnosta ja johtamisesta hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Toimitusjohtaja huolehtii yhtiön kirjanpitokäytäntöjen lainmukaisuudesta ja varmistaa, että varainhoito on järjestetty luotettavasti. Toimitusjohtaja toimittaa hallitukselle tarvittavat tiedot sen tehtävien hoitamista varten.

Toimitusjohtaja voi ryhtyä epätavallisiin tai luonteeltaan tai laajuudeltaan mittaviin toimenpiteisiin vain hallituksen luvalla, paitsi jos hallituksen hyväksynnälle tarvittava aika aiheuttaisi yhtiölle

tilanteen, jossa yhtiö kärsii huomattavaa vahinkoa; tällöin toimitusjohtaja tiedottaa toimistaan etukäteen hallituksen puheenjohtajalle.

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvä sisäinen valvonta ja riskienhallinta

UPM:n hallitus on hyväksynyt yhtiön riskienhallintapolitiikan, joka asettaa riskienhallinnan periaatteet, roolit ja vastuut konsernin organisaatiossa ja määrittelee riskienhallintaprosessit.

UPM:n sisäisen valvonnan viitekehys sisältää COSO:n (The Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission) keskeiset elementit. Taloudelliseen raportointiin liittyvä riskienhallintaprosessi perustuu sisäisen valvonnan viitekehykseen, joka prosessitasolla on luotu käyttäen ylhäältä-alaspäin etenevää (top-down) riskiperusteista lähestymistapaa. UPM:ssä taloudellisen raportointiin liittyvät sisäiset kontrollit ovat osa sisäistä valvontaa.

Viisi keskeistä sisäisen valvonnan viitekehyksen (COSO) aluetta ovat:

Valvontaympäristö

Yhtiön arvot ja toimintaohje muodostavat sisäisen valvonnan perustan ja määrittävät sisäisen valvonnan luonteen UPM:ssä.

Viitekehyksen osa-alueita ovat

- konsernitason rakenne
- konsernitason prosessit
- konsernitason kontrollit
- liiketoiminnan ja tukitoimintojen kontrollit.

Hallituksen tarkastusvaliokunta seuraa konsernin sisäistä valvontaa.

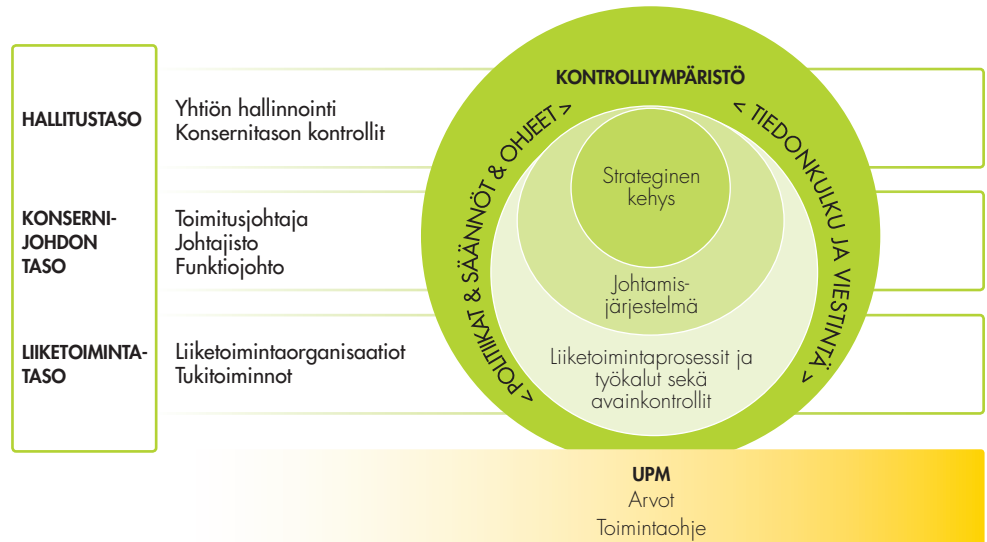
Riskien arviointi

UPM:n riskien arviointi taloudellisen raportoinnin osalta pyrkii tunnistamaan ja arvioimaan merkittävimmät riskit, jotka vaikuttavat taloudellisen raportoinnin sisäiseen valvontaan konsernin yrityksissä, liiketoiminta-alueilla ja prosesseissa. Riskien arvioinnin tuloksena ovat syntyneet kontrollitavoitteet, jotka varmistavat, että taloudelliselle raportoinnille asetetut keskeiset vaatimukset täytetään, ja jotka muodostavat perustan riskien hallintatavalle eri kontrollirakenteissa. Riskien arviointi sekä siihen perustuvat suunnitellut kontrollitoimet ja kontrollitavoitteet päivitetään vuosittain. Riskien arvioinnin kehittymisestä sekä suunnitelluista ja toteutetuista toimista raportoidaan säännöllisesti tarkastusvaliokunnalle.

Valvontatoiminta

Konsernin johtajisto on hyväksynyt sisäisen valvonnan säännöt. Niiden mukaan kunkin yksikön tai toiminnon päällikön on järjestettävä oman yksikkönsä tai organisaationsa sisäinen valvonta. Yhtiö on kehittänyt ja ottanut käyttöön kattavan sisäisen valvonnan järjestelmän, joka sisältää liiketoiminnan ja taloudellisen raportoinnin prosessit. Konsernin taloushallinto johtaa keskitettyä sisäistä valvontaa vuosittaisen aikataulun ja määritettyjen roolien ja vastuiden avulla. Konsernin taloushallinto vastaa keskitettyä liiketoiminta-, toiminto- ja yksikötason kontrolliprosessien valvonnasta. Kontrollien rakenne ja yhtenäiset testaus- ja seuran-

SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINTAPROSESSIN PÄÄPIIRTEET UPM:SSÄ

taprosessit varmistavat, että mahdolliset virheet ja poikkeamat estetään tai havaitaan ja korjataan.

Olenainen osa sisäistä valvontaympäristöä on UPM:n tietoteknologiasovellusten ja infrastruktuurin valvonta. Erityiset sisäiset kontrollit on suunniteltu takaamaan UPM:n tietoteknologiaratkaisujen luotettavuus ja tehtävien eriyttäminen IT-ympäristössä.

Konsernin laskentaohjeet asettavat vaatimukset taloudelliselle raportoinnille konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Konsernin taloushallinto määrittelee liiketoimintaprosessien kontrollipisteet, ja sisäiset kontrollit toteutetaan taloudellisen raportoinnin kokonaisprosessissa. Säännölliset kontrollit ovat olennainen osa kuukausittaista ja neljännesvuosittaista raportointiprosessia. Kontrollit sisältävät tarvittavat täsmäytyslaskelmat ja analyyttiset tarkistukset, joilla varmistetaan raportoinnin oikeellisuudesta.

Kontrollien riskien arvioinnista ja prosessitason kontrollitestausta saadut tulokset analysoidaan ja raportoidaan tarkastusvaliokunnalle.

Viestintä

Sisäinen valvontaprosessi dokumentoidaan ja arkistoidaan sisäisen valvonnan tietokantaan. Sisäisen valvonnan menettelyä tarkastellaan säännöllisesti ja sisäisiä kontrolleja muutetaan tarvittaessa. Sisäisen valvontaprosessin vastuuhenkilöt huolehtivat säännöllisestä viestinnästä ja antavat yksityiskohtaisia määritelmiä kontrollitoimenpiteistä ja tehokkaan sisäisen valvonnan minimivaatimuksista.

Seuranta

Hallitus, tarkastusvaliokunta, toimitusjohtaja, konsernin johto, sisäinen valvonta sekä liiketoiminta-alueet ja konserniyritykset vastaavat seurannasta ja varmistavat siten sisäisen valvonnan tehokkuuden taloudellisen raportoinnin osalta. Riskienarviointiprosessin ja kontrollien tehokkuutta arvioidaan jatkuvasti eri tasoilla. Seurantaan ja arviointiin sisältyy kuukausittaisen ja neljännesvuosittaisen talousraporttien seuranta suhteessa budjettiin ja tavoitteisiin, tunnuslukuihin ja muihin analyyttisiin menetelyihin.

Sisäiset tarkastajat seuraavat ja hyödyntävät riskien arviointia ja johdon valvontatyön testituloksia. Sisäisen valvonnan suunnitelma ja kontrollitestausten tulokset dokumentoidaan, ja ne ovat sisäisten ja ulkoisten tarkastajien sekä johdon käytettävissä vuosittain prosessin aikana. Tulokset raportoidaan tarkastusvaliokunnalle, liiketoiminnan johdolle sekä kontrolleista vastuussa oleville henkilöille.

Suorituksen arvioinnissa arvioidaan myös sisäiset kontrollit. Yhtiö- ja liiketoimintatason controllerit vastaavat vastuullaan olevien kontrollien valvonnan tehokkuudesta. Riippumattomat tahot testaavat säännöllisesti keskeisiä kontrolleja. Tietyissä kontrolliryhmissä käytetään itsearviointimenettelyä. Sisäinen tarkastus vertaa tarkastustyötään sisäisen valvonnan testitulosten arviointiin ja seurantaan. Ulkoisen tarkastuksen suositukset ja havainnot otetaan huomioon sisäisten kontrollien ylläpidossa ja kehitystyössä.